

Bert Häggblom: Nyårstal 2023

Datum

1 januari 2023

Plats

Mariehamn

Omständigheter

Lagtingets talman håller traditionsenligt nyårstal.

Lagtinget på Åland är det självstyrda landskapet Ålands parlament. Det består av 30 ledamöter som väljs vart fjärde år och har ansvar för lagstiftning och budget inom områden som utbildning, kultur, sjukvård och näringsliv. Lagtinget utser också Ålands landskapsregering. Självstyrelsen regleras i självstyrelselagen för Åland, och svenska är det enda officiella språket.

- 1 Bästa Ålänningar, hemma och utanför Åland

Jag önskar Er alla Ett Gott Nytt År 2023.

- 5 Vi ska ännu detta år fira att det är 100 år sedan vi fick vår självstyrelse genom beslut i Nationernas förbund. Firandets höjdpunkt var den 9 juni senaste år, då ni ålänningar visade hur vi högaktar vår självstyrelse. Det bemötande Ni visade Sveriges konung Carl Gustaf och drottning Silvia samt president Sauli Niinistö och fru Jenni Haukio samt alla gäster med talmän från alla nordiska parlament
10 var enastående.

Den uppslutning som var vid Julius Sundbloms staty visar styrkan i vår tro på vår självstyrelse och den konsert som hölls på Andersudde visade på våra musikaliska förmågor som håller världsklass. Det var stor osäkerhet länge om
15 firandet skulle kunna hållas och om våra gäster skulle kunna närvara med tanke på pandemisituationen och världssituationen. Jag vill här till er alla rikta ett stort Tack för den uppslutning, ni visade samt till alla som bidrog till att dagen blev så minnesvärd.

- 20 Utslaget i Genève 1921 av Nationernas Förbund betecknades som ett "dråpslag" av Åland, men vi Ålänningar har genom att enträget utveckla självstyrelsen, visat att Nationernas förbunds experiment lyckades. Dock finns stora grynnor på vår väg mot den självstyrelse Finland inför Nationernas förbund lovade nämligen, jag citerar följande "Sålunda skulle ålänningarna
25 tillförsäkras möjlighet att själva ordna sin tillvaro så fritt det överhuvud är möjligt för ett landskap, som icke utgör en självständig stat". Vi blev utlovade en

ny modern självstyrelselag till jubeliumsåret men så blev inte fallet. Därför bör vi nu ta nya tag och börja om där Tarja Halonen kommittén slutade.

30 Vi kan inte arbeta utgående från det urvattnade förslag till lagproposition som nu funnits på bordet. Om vi ska ha en verklig självstyrelse också i framtiden måste vi vinnlägga oss ännu mer om att fundera hur vi bäst formar vårt framtida Åland. Under detta år kommer det att förrättas både lagtings- och kommunalval. Det är då viktigt att Ni alla intresserade ålänningar ställer upp i
35 val. Det är en utmaning och uppmaning att vara med och utveckla vårt framtida Åland.

Våra förutsättningar är också goda i jämförelse med andra länder och smånationer. Vi har en låg arbetslöshet. Ekonomin är än så länge i ett gott skick
40 fastän vi genomgått en pandemi som drabbade oss hårt samt det krig som som nu härjar i Ukraina. Vi har klarat oss från att uppta lån från landskapets sida och detta bör vara vår målsättning också i framtiden. Det är viktigt att vi kan hålla ekonomin i balans och se till att de skatter och avgifter vi kan påverka inte höjs så att det drabbar den enskilde oskäligt och skadar vår samhällsutveckling.

45 De höjningar av räntor och energipriser som nu sker medför att vi politiker måste ha beredskap att agera kraftfullt. Det som landskapsregeringen föreslagit med ändringar i grundavdragen i kommunalbeskattningen kommande år innebär en skattelindring för många. Detta visar att vi idag har verktyg i vårt
50 självstyrelsesystem som kan nyttjas mer än vad som varit fallet. Åland har alla möjligheter att trygga den framtida ekonomin med ett nytt ben genom att utarrendera våra gemensamma vattenområden för vindkraft. Samtidigt bidrar vi till fossilfri energi som gör att Åland mer än väl kan uppnå de klimatmål som uppställts. Lagtingets beslut här ger vägledning för framtiden. För vårt Åland är
55 det viktigt att vi på alla sätt arbetar för att våra vattendrag och hav är så rena som möjligt och där bör vi alltid ligga i framkant med vårt miljöarbete.

Under detta år kommer förhoppningsvis både Finland och Sverige att bli medlemmar fullt ut i Nato. För oss betyder det att vår trygghet och säkerhet blir
60 starkare samtidigt som Åland förblir demitaliserat och neutraliserat vilket medför att vår folkrättsliga status erkänns och stärks ytterligare. Åland är det enda området i världen som är självstyrt, demilitariserat och neutraliserat. Vi kan tacka Finlands statsledning med president Sauli Niinistö och utrikesminister Pekka Haavisto som klart och tydligt under hela processen

fastslagit att Ålands status inte ska rubbas.

70 Historiens vingslag kunde vi känna när Anders Wiklöf till hundraårsjubileét gav
skulpturen Non-Violence gjord av konstären Carl Fredrik Reuterswärd. Denna
staty hör hemma på Fredens öar. Denna skulpturs kraftfulla budskap för
fredskampen över hela världen är idag viktigare än någonsin. Det är fruktanvärt
det som skedde 24 februari 2022 med ett brutalt anfallskrig mot Ukraina från
Ryssland. Det är helt oförståeligt att dylikt kan hända i Europa. Det har dock
enat Europas folk. Kriget kommer att påverka vår vardag än mer detta år med
75 höjda priser och räntor. Frågan är om Förenta nationerna borde ändra sina
stadgar för att få vara medlem, så att länder inför en maximal tid, att inneha den
högsta makten i ett land. Det visar sig upprepade gånger att ledare i länder som
haft makt alltför länge tappar förnuftet ju längre tid de sitter vid makten.

80 Ett stort tack ska riktas till alla ålänningar som på olika sätt ställt upp för
Ukrainas folk. Alla ni som ställt era hem till förfogande för de flyktingar som
kom hit samt bidragit med hjälpsändningar. Därtill ska vi inte glömma de som
varje dag står utanför ryska konulatet och protesterar mot Ryssland och deras
brutalitet mot Ukrainas folk. Alla kan vi dra vårt strå till stacken. Det handlar
85 inte enbart om pengar utan först och främst om omtanke och ork att engagera
sig för andra än sig själv.

Tack till er alla för era viktiga insatser och vi behöver fortsätta med det.

90 Eftersom vi är beroende av färjetrafik till och från Åland förutsätter jag att alla
rederier som trafikerar Åland har det samhällsansvar som skatteundantaget är
grunden för - nämligen bra transporter till och från Åland. Detta är vår livsnerv
som inte får brytas.

95 Vi har nu ett nytt år framför oss med möjligheter och utmaningar. Låt oss
förvalta och arbeta för det Åland vi älskar så högt. Vi har en demokrati där vi har
frihet att uttrycka våra åsikter och jobba för dem. Vi har möjlighet att själva
utforma vår framtid i den riktning vi önskar och vill. Det finns all anledning att
känna hopp och framtidstro och att vi skapar en ljus framtid för de unga och
100 barnen.

Inför det nya året ska vi alla sträcka ut en hand och visa hänsyn och respekt för
andra människor och visa vägen till en ljus framtid.

105

Jag önskar Er Ett Gott Nytt År 2023.

Källa

<div>Manuskript hämtat från lagtinget.ax (2025-11-06)</div>

110

Taggar

Nyårstal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/bert-haggblom-nyarstal-2023>

115

120

125

130

135

140